

Pilotinis projektas „Network of Judicial registers“ (toliau – Pilotinis projektas) buvo pradėtas 2003 metų pavasarį Vokietijos ir Prancūzijos iniciatyva. Šią iniciatyvą aktyviai palaikė kitos Europos Sąjungos valstybės narės: 2003 m. prie Pilotinio projekto prisijungė Ispanija, 2004 m. – Belgija, 2006 m. – Liuksemburgas ir Čekija, 2007 m. – Lenkija, Jungtinė Karalystė, Slovėnija, Slovakija, Italija ir Portugalija, 2008 m. – Bulgarija ir Nyderlandai, 2009 m. – Švedija ir Lietuva. Viso prie Pilotinio projekto prisijungė 23 valstybės: 16 pilnateisių narių ir 7 narės – stebėtojos (Latvija, Graikija, Rumunija, Austrija, Danija, Kipras, Šveicarija).

Pagrindinis Pilotinio projekto tikslas – operatyviai elektroniniu būdu keistis informacija apie fizinių asmenų atžvilgiu priimtus, įsiteisėjusius ir į nacionalinius teistumo registrus įtrauktus apkaltinamuosius nuosprendžius pagal 1959 m. balandžio 20 d. Europos konvenciją dėl savitarpio pagalbos baudžiamosiose bylose, pagerinti baudžiamąjį persekiojimą ir tokiu būdu siekti vieno pagrindinių Europos Sąjungos tikslų – laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje užtikrinti Europos piliečiams aukšto lygio saugumą. Šiam tikslui pasiekti būtina, kad valstybių narių kompetentingos institucijos keistųsi informacija iš nacionalinių nuosprendžių registru.

Kiekviena valstybė, norėdama prisijungti prie Pilotinio projekto, privalėjo oficialiai kreiptis į vieną iš pilnateisių Pilotinio projekto narių, kuri pateikdavo naujos valstybės kandidatūrą kitoms pilnateisėms Pilotinio projekto narėms. Slapto balsavimo metu pritarus naujos valstybės kandidatūrai, ši tapdavo Pilotinio projekto nare stebėtojos statusu ir įgydavo teisę susipažinti su visa Pilotinio projekto dokumentacija bei teisę dalyvauti plenarinėse sesijose, kurios vyko du kartus per metus skirtingose valstybėse – Pilotinio projekto narėse. Įvertinusi savo galimybes sėkmingai atlikti visus būtinus teisinius bei techninius pakeitimus, valstybė – stebėtoja turėjo teisę tapti pilnateise Pilotinio projekto nare, kurios kandidatūrai slapto balsavimo metu privalėjo pritarti visos pilnateisės Pilotinio projekto narės. Tapus pilnateise nare, valstybė įgydavo teisę dalyvauti teisės bei techninių ekspertų darbo grupių posėdžiuose, kurie vykdavo keletą kartų per metus skirtingose valstybėse – Pilotinio projekto narėse. Tik sėkmingai įvykdžius elektroninio duomenų apsikeitimo testavimus su valstybe partnere, kuri būdavo paskiriama tapus Pilotinio projekto stebėtoja, valstybė pradėdavo duomenų apsikeitimą elektroniniu būdu. Per Pilotinio projekto gyvavimo laikotarpį 14-oje skirtingų valstybių narių buvo suorganizuoti 56 susitikimai: 17 techninių ekspertų darbo grupių, 21 teisės ekspertų darbo grupių susitikimų bei 18 plenarinių sesijų.

Europos Sąjungos Tarybai 2009 m. vasario 26 d. priėmus Tarybos pamatinį sprendimą 2009/315/TVR dėl valstybių narių keitimosi informacija iš nuosprendžių registro organizavimo ir turinio (OL 2009 L 93, p. 23) ir 2009 m. balandžio 6 d. – Tarybos sprendimą 2009/316/TVR dėl Europos nuosprendžių registru informacinės sistemos (ECRIS) sukūrimo pagal Pamatinio sprendimo 2008/315/TVR 11 straipsnį (OL 2009 L 93, p. 33), buvo įtvirtintas teisinis pagrindas būsimos Europos nuosprendžių registru informacinės sistemos ECRIS sukūrimui. Europos Sąjungos valstybės narės buvo įpareigosotos atlikti būtinus teisinius ir techninius pakeitimus, leisiančius prisijungti prie Europos nuosprendžių registru informacinės sistemos ECRIS ir nuo 2012 m. balandžio 27 d. pradėti keistis informacija iš nacionalinių nuosprendžių registru elektroniniu būdu, naudojant standartinę formą, bent su viena valstybe nare. Kuriant ECRIS, didžioji dalis Pilotinio projekto techninių sprendimų buvo integruoti į šią sistemą ir tapo neatsiejama jos dalimi.

Informatikos ir ryšių departamentas savo veiklą, susijusią su Pilotiniu projektu, pradėjo 2009 m. rugpjūčio 31 d., kai pareiškė norą prisijungti prie Pilotinio projekto ir kreipėsi į Jungtinę Karalystę su prašymu pateikti Lietuvos kandidatūrą kitoms projekto narėms. 2009 m. gruodžio 3 d. Lietuva tapo Pilotinio projekto nare stebėtojos statusu, o jos kandidatūrai vienbalsiai pritarė visos Pilotinio projekto narės plenarinės sesijos Nyderlanduose metu. Šioje sesijoje Vokietija ir Jungtinė Karalystė buvo paskirtos Lietuvos partnerėmis, kurios teikė teisinę ir techninę pagalbą, ruošiantis

tapti pilnateise Pilotinio projekto nare ir pradėti keistis teistumo informacija elektroniniu būdu. Sukūrus reikiama techninę bei programinę įrangą ir sėkmingai atlikus testavimus su valstybėmis partnerėmis, 2011 m. sausio 26 d. Informatikos ir ryšių departamentas kreipėsi į Jungtinę Karalystę su prašymu leisti Lietuvai tapti pilnateise Pilotinio projekto nare. 2011 m. kovo 11 d., visoms Pilotinio projekto narėms raštu pritarus, Lietuva tapo pilnateise projekto nare ir nuo 2011 m. liepos 15 d. pradėjo elektroniniu būdu keistis teistumo informacija su Vokietija.

2013 m. rugpjūčio 7 d. Lietuva baigė dalyvavimą Pilotinio projekto veikloje, kai pradėjo elektroninį duomenų apsikeitimą per ECRIS su Pilotinio projekto partnere – Vokietija. Per laikotarpį nuo 2011 m. liepos 15 d. iki 2013 m. rugpjūčio 7 d. Informatikos ir ryšių departamentas gavo 3457 užklausas ir 5740 pranešimų, išsiuntė 55 užklausas ir 49 pranešimus. Be to, Informatikos ir ryšių departamento atstovai dalyvavo trijose Pilotinio projekto plenarinėse sesijose: 2010 m. birželio 29-30 d. – Romoje (Italija), 2010 m. gruodžio 15-16 d. – Fareham (Jungtinė Karalystė) ir 2011 m. spalio 28 d. – Paryžiuje (Prancūzija).